

UNITAT 01 | LA BÍBLIA, PARAULA DE DÉU

PLANTEJAMENT |

Aquesta unitat tracta d'endinsar-nos en l'extens món de la Bíblia, i conèixer les seves dues parts i els llibres que la componen. Per a això, partim del desenvolupament del còmic que ens permetrà descobrir l'amor de Déu a través d'un recurs molt humà, la paraula. Serà molt útil contextualitzar l'ambient, tant històric com social, en el qual es van escriure els llibres de la Bíblia i fer descobrir als alumnes la necessitat de conèixer les claus bàsiques exegètiques per llegir la Bíblia. Una altra dimensió del tema serà descobrir que, darrere de tots els textos, es parla de l'amor de Déu al seu poble i de la relació del poble amb Déu. Finalment presentarem el tema com el lloc on podem descobrir qui és Déu i com ens estima.

OBJECTIUS |

1. Dominar les nocions bàsiques del coneixement dels llibres de la Bíblia, recerca de textos, reconeixement de personatges i gèneres literaris.
2. Valorar la Bíblia com un llibre de gran saviesa i farcit d'històries interessants per conèixer.
3. Saber reconèixer que Déu és troba en la vida de les persones i en la seva història.
4. Descobrir la diferència entre història objectiva i història des dels ulls de Déu i del poble creient, com la Història de Salvació.
5. Oferir una sèrie de claus bàsiques per a la lectura i comprensió dels passatges bíblics més importants.

CRITERIS D'AVUACIÓ |

1. Definir conceptes.
2. Conèixer la Bíblia, familiaritzar-se amb el mètode de recerca dels textos bíblics.
3. Aprendre a diferenciar els gèneres literaris presents en la Bíblia.
4. Ser capaç de reconèixer Déu en la història i en el món que ens envolta.
5. Reconèixer la importància de la Bíblia en la cultura europea.
6. Descobrir i comprendre el missatge d'un text bíblic.

CONTINGUTS |

CONCEPTES |

1. La Bíblia, Paraula de Déu.
2. Gèneres literaris en la Bíblia.
3. Els llibres de la Bíblia: el cànon.
4. La Bíblia, inspiració de Déu.
5. La inspiració divina en l'art.
6. Procés d'aparició del text bíblic.
7. Com llegir un text bíblic.

PROCEDIMENTS |

1. Classificació dels llibres que componen la Bíblia.
2. Diferenciació dels gèneres literaris.
3. Anàlisi i comentari de textos bíblics.
4. Observació d'una escena bíblica en una obra d'art.
5. Recerca de la intenció que persegueix un text bíblic.
6. Manipulació, comprensió i ús del sistema de citacions bíbliques.

ACTITUDS |

1. Reconeixement de la Bíblia com a revelació de Déu.
2. Valoració de la importància de la Bíblia.
3. Foment de l'interès per la lectura de la Bíblia.
4. Actitud de valentia i generositat envers els altres.
5. Apreciació del missatge diví en l'art i la història.

DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES |

COMPETÈNCIA	INDICADORS D'EXERCICI	CRITERIS D'AVUACIÓ
Competència en comunicació lingüística	<p>Tota la unitat es basa en aquesta competència perquè estem treballant com una comunitat creient ha expressat, inspirada per Déu, la seva vivència de la història de la salvació al llarg de molts segles.</p> <p>Mitjançant el treball dels diversos textos bíblics, la comprensió de què és un gènere literari i la identificació de la intencionalitat d'un text oferim una sèrie de pautes importants per al desplegament d'aquesta competència.</p>	1, 2, 3, 6
Competència social i ciutadana	<p>La Bíblia es converteix en un element aglutinant d'una comunitat humana. En aquest sentit, l'alumnat pot treballar com la fe genera comunitat i aquesta es converteix en la millor forma d'expressió d'aquesta fe.</p> <p>Així mateix, proposem reconèixer el valor que la Bíblia ha tingut en la construcció de la societat actual i com s'hi recullen valors bàsics per a la convivència i el desenvolupament d'aquesta competència.</p>	4, 5
Competència per aprendre a aprendre	<p>Per mitjà de les activitats de la unitat, es fomenten capacitats com l'atenció, la memòria, el treball en equip, la síntesi, el debat, el comentari de text, la recerca d'informació, la formació d'opinió...</p>	2, 3, 4, 6
Competència en autonomia i iniciativa personal	<p>Encara que criteris pedagògics ens recomanen no entrar en aquesta qüestió en profunditat, en presentar el tema de la inspiració i de l'actuació dels autors podem oferir algunes notes que permetin als alumnes la comprensió de l'experiència cristiana. D'aquesta manera podem mostrar com en la fe es pot compaginar l'autonomia i la relació amb Déu; és a dir, Déu no anul·la la voluntat humana ni l'ésser humà, sinó que el potencia i l'estimula.</p> <p>Així mateix, incidim que Déu es dona a conèixer en paraules humanes, fet que suposa una valoració de l'actuació humana.</p>	4, 5, 6
Competència en el coneixement i interacció amb el món físic	<p>L'anàlisi de la influència de la Bíblia en la comunitat cristiana i en la societat ens permetrà comprendre millor l'entorn que ens envolta i la projecció que els relats bíblics han tingut en l'art, la cultura, la moral...</p>	4, 5

UNITAT 02 | HISTÒRIA D'UN POBLE ELEGIT

PLANTEJAMENT |

Aquest tema intenta mostrar les arrels jueves del cristianisme i el parentiu espiritual que uneix tots dos credos en l'actualitat, en línia amb les recomanacions de la comissió vaticana per a les relacions amb el judaisme.

El còmic ens ajuda a aprofundir en l'origen de l'experiència bíblica comuna a jueus i cristians. La unitat s'estructura al voltant de dues parts. La primera es basa en la història d'Israel, en què el judaisme és una religió essencialment històrica. A més a més, podem repassar els grans moments de la Història de la Salvació cristiana presents a l'Antic Testament. La segona se centra en el judaisme actual, i en sintetitza la realitat al voltant de quatre característiques: la Torà com a centre de l'experiència religiosa d'Israel; les tres institucions bàsiques de la pertinença jueva; algunes de les seves festes i la monstrositat de la Shoah, que destaquem seguint les recomanacions del document «Nosaltres recordem» de la comissió de la Santa Seu per a les relacions amb el judaisme.

OBJECTIUS |

1. Conèixer les arrels bíbliques compartides pel judaisme i el cristianisme.
2. Reconèixer l'experiència religiosa del judaisme actual, la seva mediació central i algunes de les seves mediacions institucionals.
3. Conèixer i analitzar les característiques del judaisme.
4. Conèixer i valorar adequadament la resposta del judaisme a les grans preguntes de l'ésser humà.
5. Valorar l'arrel jueva del cristianisme, eradicant qualsevol actitud antijueva.
6. Valorar el patrimoni cultural del judaisme.

CRITERIS D'AVUACIÓ |

1. Comparar i diferenciar els elements més significatius del judaisme i del cristianisme.
2. Reconèixer els valors del judaisme i la seva importància al llarg de la història.
3. Utilització de la línia del temps com a forma de situar cronològicament fets rellevants del judaisme.
4. Reconèixer expressions rituals del judaisme.
5. Conèixer els principals corrents religiosos del judaisme.
6. Valorar formes, ritus i cerimònies d'altres religions.
7. Identificar elements religiosos del nostre entorn que es refereixen al judaisme.

CONTINGUTS |

CONCEPTES |

1. Creences del judaisme.
2. Temps sagrats en el judaisme.
3. Llocs sagrats del judaisme.
4. Pràctiques rituals del judaisme.
5. Corrents religiosos principals.
6. Situació geogràfica i evolució històrica d'Israel.

PROCEDIMENTS |

1. Anàlisi del fet religiós a través del judaisme.
2. Lectura de textos jueus.
3. Reconeixement del patrimoni cultural jueu.
4. Localització geogràfica del predomini del judaisme.
5. Interpretació de les respostes del judaisme a les grans preguntes de l'ésser humà.
6. Síntesi dels principals valors que donen resposta a les grans preguntes de l'ésser humà.

ACTITUDS |

1. Estimació al fet religiós en general.
2. Respects a l'expressió de fe del judaisme.
3. Foment de l'interès per la lectura de la Bíblia.
4. Interès per la resposta d'altres religions als grans interrogants de l'ésser humà.
5. Maneig de les diferents etapes de la història d'Israel en l'Antic Testament i reconeixement d'alguns dels seus protagonistes.
6. Valoració de l'experiència religiosa del judaisme actual.
7. Comprensió de la incoherència i, per tant, rebuig de possibles actituds antijueves.

DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES |

COMPETÈNCIA	INDICADORS D'EXERCICI	CRITERIS D'AVUACIÓ
Competència social i ciutadana	<p>Es capacita l'alumne per empatitzar amb cultures diferents de la seva amb les quals compartim les grans qüestions del sentit de l'existència.</p> <hr/> <p>Expressament se'l fa conscient de les espantoses conseqüències del racisme i dels totalitarismes i de la importància d'una militància ciutadana per la pau i el diàleg intercultural.</p>	2, 6, 7
Competència per aprendre a aprendre	<p>Les activitats de la unitat cerquen ajudar al pensament autònom de l'alumne, bo i proposant-li que sintetitzi els continguts, recerques senzilles relacionades amb la unitat i petites qüestions que ha de resoldre relacionant els diferents continguts.</p>	1, 3, 4, 5
Competència en autonomia i iniciativa personal	<p>Les activitats d'investigació, la proposta de valors cristians davant de la persecució religiosa i la consciència que l'ésser humà és un ésser obert a la llibertat i la transcendència ajuden a capacitar l'alumne perquè prengui les seves decisions.</p>	2, 6, 7
Competència cultural i artística	<p>L'acostament de l'alumne als rituals i les festes jueves el fan conscient de la dimensió simbòlica del judaisme, una de les fonts de la cultura espanyola actual.</p> <hr/> <p>A més a més, conèixer la història del judaisme el capacita per comprendre millor la condició històrica i cultural de l'ésser humà.</p>	1, 3, 4, 5

UNITAT 03 | UNA NOTÍCIA ANOMENADA EVANGELI

PLANTEJAMENT

Aquest tema tracta dels evangelis i l'esdeveniment de Jesús el Crist. Està orientat a reconèixer els evangelis com l'expressió per mitjà de paraules de l'amor infinit de Déu, que ve a aquest món a salvar-nos.

El desenvolupament del còmic ens permet centralitzar el missatge de Jesús en la trobada definitiva de Déu amb les persones a través del Regne de Déu. Això és recollit en les comunitats cristianes que, inspirades per Déu, plasmen, amb recursos humans, que ha arribat la Salvació definitiva a les nostres vides.

És important treballar aquest tema des de la perspectiva contextual. Per conèixer els evangelis i Jesús el Crist cal saber en quin context sorgeixen i quines peculiaritats té cadascun dels textos que trobem en el Nou Testament. El tema ens ha de situar en el descobriment de l'Evangelí, Bona Notícia, i dels evangelis, com a llibres, com a descobriment del Déu amb nosaltres, Jesucrist.

OBJECTIUS

1. Descobrir la dimensió expressiva i vivencial de l'Evangelí des de la perspectiva dels qui van ser transformats per Jesús.
2. Valorar els evangelis no com una biografia, sinó com una experiència de Déu escrita.
3. Saber reconèixer els diferents evangelis que existeixen, com se'ls anomena i per què.
4. Conèixer i manejar el llenguatge senzill de Jesús. Saber distingir els seus estils literaris i conèixer-ne la finalitat.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Conèixer els evangelis, tant en el seu missatge com en la seva estructura formal i la forma d'acostar-nos-hi.
2. Aprendre sobre la historicitat dels evangelis i la seva presència en les fonts històriques.
3. Descobrir la forma de composició dels evangelis, la transmissió oral i la transmissió escrita.
4. Ser capaç de reconèixer als quatre evangelistes pels seus símbols i peculiaritats.
5. Descobrir la iconografia dels evangelis i, en particular, la de Crist.

CONTINGUTS

CONCEPTES

1. Evangelí, la Bona Nova.
2. Confessions de fe, una trobada amb Jesús.
3. Transmissió oral i transmissió escrita.
4. El tetramorf, símbol dels evangelistes.
5. Iconografia cristiana.
6. Narració teològica.

PROCEDIMENTS

1. Aproximació al concepte d'Evangelí.
2. Anàlisi dels evangelis com la trobada de Déu amb els éssers humans.
3. Diferenciació dels diferents tipus d'evangelis i de les diverses narracions teològiques.
4. Valoració de la tasca de les primeres comunitats en la preservació del missatge de Jesús.
5. Anàlisi i comentari de textos bíblics.

ACTITUDS

1. Reconeixement dels evangelis com a revelació de Déu.
2. Consideració de la historicitat dels evangelis.
3. Foment de l'interès per la lectura de la Bíblia.
4. Estimació pels valors solidaris, la generositat i la vida en comunitat.
5. Apreciació del missatge diví en l'art i la història.

DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES |

COMPETÈNCIA	INDICADORS D'EXERCICI	CRITERIS D'AVALUACIÓ
Competència social i ciutadana	Es capacita l'alumne per desenvolupar-se com a persona, valorant i aprenent a criticar valors humans. Es reforça un aprenentatge del context del medi social i popular, reconeixent-hi les bases del cristianisme i la seva influència social.	1, 4
Competència per aprendre a aprendre	Possibilita l'ampliació de coneixements des de diferents disciplines (Història, Arqueologia, Sociologia), aprenent a interrelacionar-les i a consensuar teories i experiències amb relació als textos cristians.	1, 2, 3
Competència en autonomia i iniciativa personal	Les activitats d'investigació faran que desenvolupin estratègies d'anàlisi i iniciatives d'investigació que permetran comprendre millor el fet religiós cristià en els seus orígens.	1, 2
Competència cultural i artística	Permetrà acostar-se al món del pensament dels primers cristians, no solament des dels textos, sinó també des d'una iconografia emergent i rica. A més a més, permetrà relacionar experiència i expressió i comprendre millor el centre del cristianisme i les opcions personals que es deriven d'aquestes experiències.	4, 5

▶ UNITAT 04 | LA NOSTRA FE ES TROBA EN EL DÉU D'AMOR

PLANTEJAMENT |

Aquest tema intenta mostrar la importància de la imatge trinitària de Déu en el cristianisme i la resposta que produeix en el creient: fe, esperança i caritat. Per a això, mostrem primer la proposta cristiana sobre Jesús, Déu i home vertaders, desmentint antics errors, fins i tot presents avui. Essent Jesús Déu amb nosaltres, Déu s'entén, en cristià, com a comunitat d'amor. La imatge trinitària mostra l'amor. La nostra resposta a aquest Déu Amor és triple: fe, esperança i caritat. En paraules de Von Balthasar, només l'amor és digne de fe. Per això mostrem Maria com a exemple de fe, i acabem reflexionant sobre com la nostra proposta cristiana no és absurda, sinó raonable, fet que en aquests temps de credulitat irracional és molt important subratllar.

OBJECTIUS |

1. Reconèixer la fórmula de Calcedònia com la forma adequada de presentar Jesucrist.
2. Conèixer la importància de la imatge trinitària de Déu en el cristianisme, presència del seu ésser Amor.
3. Comprendre la resposta humana a la trobada amb Déu: fe, esperança i caritat, reconeixent Maria com a exemple de persona creient.
4. Descobrir que la fe, tot i ser una aposta existencial, és una aposta raonable.

CRITERIS D'AVUACIÓ |

1. Distingir la posició cristològica ortodoxa d'altres lectures de Jesucrist.
2. Reconèixer l'origen bíblic del Misteri de la Trinitat i la seva centralitat en l'experiència religiosa cristiana.
3. Explicar la resposta cristiana a la trobada amb Déu Tri en la fe, esperança i caritat, assenyalant la centralitat de la caritat.
4. Ser capaç d'assenyalar algunes de les virtuts de Maria com a model de fe, identificant-les amb passatges bíblics.
5. Saber aportar algunes raons que mostrin la plausibilitat de la fe cristiana.

CONTINGUTS |

CONCEPTES |

1. Jesucrist: Déu i home veritables.
2. Déu Tri: Comunitat d'Amor.
3. La resposta cristiana a Déu Tri és triple: fe, esperança i caritat, i aquesta última és la virtut central del cristià.
4. Maria és el model cristià de persona de fe, que viu l'esperança i la caritat.
5. La fe és una aposta personal, però una aposta raonable.

PROCEDIMENTS |

1. Lectura i actualització de textos bíblics i de la tradició eclesial.
2. Lectura i interpretació d'imatges i iconografies.
3. Estudi i assimilació del Credo cristià.
4. Lectura de la realitat, en especial del compromís per la justícia i la pau, com a presència de l'Esperit.
5. Pensar la fe.

ACTITUDS |

1. Admiració fascinada pel cor amorós de Déu revelat en Jesucrist.
2. Recerca de la presència de Déu Tri en la realitat quotidiana.
3. Estimació per la fe cristiana com a confiança en l'Amor.
4. Inquietud per viure una fe compromesa amb la caritat.
5. Interès per pensar la fe.

DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES |

COMPETÈNCIA	INDICADORS D'EXERCICI	CRITERIS D'AVALUACIÓ
Competència en comunicació lingüística	El treball amb textos bíblics capacita l'alumne per a la comprensió de textos narratius i les propostes que se li fan d'actualització d'aquests textos, així com la proposta de donar raons de la seva fe, l'ajuden a prendre la paraula i a expressar les seves pròpies experiències vitals de forma ordenada i significativa.	3, 4, 5
Competència social i ciutadana	Es capacita l'alumne per descobrir en la fe un impuls sempre renovat de compromís social amb la justícia, la pau i la conservació de la natura. La proposta cristològica ortodoxa, a més a més, li mostra la sacralitat de tota persona, reflex de la divinitat.	1, 3, 4
Competència per aprendre a aprendre	Les activitats de la unitat cerquen ajudar al pensament autònom de l'alumne, proposant-li que sintetitzi els continguts, recerques senzilles relacionades amb la unitat i petites qüestions que ha de resoldre relacionant els diferents continguts.	1, 2, 3, 4, 5
Competència en autonomia i iniciativa personal	Les activitats d'investigació i la proposta de trobar exemples de persones i institucions compromeses amb els valors cristians de llibertat i compromís ajuden a capacitar l'alumne perquè prengui les seves pròpies decisions en pro d'un món millor.	3, 4, 5
Competència cultural i artística	L'acostament de l'alumne a la iconografia trinitària, a les icones i a la tradició cristiana el capacita per comprendre les bases de la nostra cultura occidental i una part important de la nostra tradició artística.	1, 2, 3, 4, 5

UNITAT 05 | L'ESGLÉSIA. LA COMUNITAT DELS SEGUIDORS DE JESÚS

PLANTEJAMENT |

Aquesta unitat tracta de mostrar la importància de la comunitat en l'experiència cristiana de Déu.

El desenvolupament del còmic permet prendre com a punt de partida l'experiència de grup que tenen els alumnes (amics, família, grup de catequesi...). Convé aprofundir en les arrels antropològiques del comunitari: és la persona un ésser que necessita dels altres? En què ho notem? Quines són les característiques que permeten afirmar que som éssers socials?

En un segon moment es pot relacionar la dimensió social de l'ésser humà amb el naixement de l'Església, i mostrar que la peculiaritat està en la referència a Déu. Es pot presentar el tema com el camí necessari per poder comprendre amb profunditat el cristianisme. Insistim en la conveniència de fer veure l'Església com una actualització de l'experiència cristiana; no es tracta d'una realitat passada o que només s'ha de contemplar des de la història, sinó que ha de ser una experiència viva i actual.

OBJECTIUS |

1. Analitzar i valorar el sentit i la finalitat de l'Església en tant que realització institucional del servei d'humanització i salvació que Crist ofereix a l'ésser humà, i descobrir la seva aportació en els processos més importants de la història espanyola i europea.
2. Conèixer i valorar la resposta dels creients al missatge i esdeveniment cristià, que es realitza a l'Església.
3. Comprendre i distingir l'acció salvadora de Crist i el caràcter celebrador dels sagraments.

CRITERIS D'AVUACIÓ |

1. Ser capaç de comprendre la importància de l'Església com a comunitat on viure la fe en Jesucrist.
2. Reconèixer la dimensió comunitària, social i pública de la fe cristiana.
3. Distingir les característiques fonamentals que diferencien els grups humans.
4. Conèixer com van ser els orígens del fenomen cristià i diferenciar-ne les idees fundacionals.
5. Ser capaç d'establir relacions entre les primeres comunitats cristianes i l'Església actual
6. Indicar els principals signes de compromís cristià en el nostre temps.

CONTINGUTS |

CONCEPTES |

1. Jesucrist reuneix una comunitat.
2. Una Església i diverses comunitats.
3. Les persecucions.
4. L'expansió del cristianisme.
5. Una comunitat de fe present avui.

PROCEDIMENTS |

1. Comprensió i anàlisi dels textos i de la doctrina de l'Església.
2. Relació entre valors evangèlics i el compromís diari.
3. Expressió oral i escrita dels continguts.
4. Lectura i valoració de la realitat quotidiana segons els valors i el compromís cristià.
5. Comprensió i valoració dels llaços comunitari-socials de la fe cristiana.
6. Acostament als textos eclesiològics del Concili Vaticà II.

ACTITUDS |

1. Interès per participar en la vida de les comunitats o grups socials als quals pertanyem.
2. Reconeixement del treball i el suport dels qui ens envolten.
3. Compromís de solidaritat amb els necessitats.
4. Acceptació de la igualtat de les persones i rebuig de qualsevol mena de discriminació.
5. Disposició per lluitar per un món en pau, més just i solidari.
6. Gratitude per la pau i l'amor de Jesús.
7. Interès en el desenvolupament del diàleg i el consens com a mitjà per resoldre problemes.

DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES |

COMPETÈNCIA	INDICADORES DE DESEMPEÑO	CRITERIS D'AVUACIÓ
Competència en comunicació lingüística	Proposem treballar diversos textos bíblics que faciliten l'exercici de la comunicació lingüística. En aquesta unitat proposem, a més a més, l'estudi i l'observació de diversos mapes que requereixen un exercici d'interpretació que facilitarà el desenvolupament d'aquesta competència.	4, 6
Competència social i ciutadana	<p>És la competència fonamental que ens plantejem en l'estudi d'aquesta unitat. En estudiar l'Església com una realitat social posarem l'èmfasi en la condició relacional de l'ésser humà i en la necessitat d'aquesta dimensió per al seu desplegament ple.</p> <p>Així mateix, mostrem la importància d'aquesta dimensió des de la perspectiva creient. En efecte, Jesús va vincular la seva vida i el seu missatge a una comunitat.</p> <p>Amb les diverses activitats, textos i conceptes que proposem cerquem que l'alumnat desenvolupi i adquireixi aquesta competència fonamental.</p>	2, 3, 5, 6
Competència per aprendre a aprendre	Per mitjà de les activitats de la unitat, es fomenten capacitats com l'atenció, la memòria, el treball en equip, la síntesi, el debat, el comentari de text, la recerca d'informació, la formació d'opinió...	1, 2, 4, 5, 6
Competència en autonomia i iniciativa personal	En aquesta unitat mostrem l'Església com una comunitat que neix de l'opció lliure i responsable dels creients que decideixen voluntàriament vincular la seva vida a altres com el millor camí de fer realitat la seva opció per Jesús. D'aquesta manera cerquem treballar la importància de l'autonomia i de la iniciativa personal.	6
Competència en el coneixement i interacció amb el món físic	En reflexionar sobre la presència actual de l'Església, invitem els alumnes a conèixer la realitat eclesial en el seu entorn més pròxim. Això els permetrà el treball i el desenvolupament d'aquesta competència en el coneixement i la interacció amb el món físic. D'aquesta manera, els proposem investigar sobre comunitats eclesials del seu entorn, el nom del seu bisbe, la seva diòcesi, la seva parròquia...	1, 2, 3, 5, 6

UNITAT 06 | L'ESGLÉSIA, POBLE DE DÉU

PLANTEJAMENT |

A partir del còmic es pot comparar la forma de viure el cristianisme que tenen els personatges que troben els nostres protagonistes al Brasil i les formes de viure el cristianisme que han aparegut en unitats anteriors.

Assenyalar en quins elements es veu la diversitat i en quins elements es manté la unitat.

Així mateix, es pot començar la unitat fent aquesta pregunta als alumnes: Quina importància té el grup en la nostra vida?

Es pot elaborar una llista amb els elements fonamentals d'un grup humà que cerqui la felicitat dels seus membres i a partir d'aquí establir relacions amb l'Església com a Poble de Déu.

OBJECTIUS |

1. Conèixer els continguts del cristianisme que fonamenten la concepció de l'ésser humà creat per Déu i destinat a ser fill seu.
2. Analitzar i valorar el sentit i la finalitat de l'Església en tant que realització institucional del servei d'humanització i salvació que Crist ofereix a l'ésser humà i descobrir la seva aportació als processos més importants de la història espanyola i europea.
3. Conèixer i valorar la resposta dels creients al missatge i fet cristià, que es realitza a l'Església.
4. Analitzar les exigències i els compromisos dels cristians en la seva relació amb Déu, amb si mateixos i amb els altres, relacionant-los amb altres opcions presents en la societat i en les grans religions.

CRITERIS D'AVUACIÓ |

1. Ser capaç de reconèixer els elements característics de l'Església com a Poble de Déu.
2. Descobrir la connexió necessària entre el que es creu i la forma en què es fan visibles socialment aquestes creences.
3. Analitzar la missió de l'Església en el món.
4. Comprendre el sentit evangelitzador de l'Església.
5. Explicar la participació en l'Església per mitjà dels sacraments.

CONTINGUT |

CONCEPTES |

1. Un poble reunit per Déu.
2. La missió de l'Església.
3. Els sacraments.
4. L'Església nascuda per evangelitzar.
5. Unitat i diversitat en la comunitat cristiana.
6. Dimensió social de l'Església.
7. Caràcter universal de l'Església.

PROCEDIMENTS |

1. Lectura comprensiva i crítica.
2. Lectura de les imatges i la iconografia.
3. Comprensió de la universalitat de l'Església.
4. Descripció de la missió de l'Església mitjançant la lectura d'experiències personals.
5. Exemplificació en la comunitat cristiana dels trets propis de l'Església com a Poble de Déu.
6. Estudi i assimilació del paper social de l'Església.

ACTITUDS |

1. Agraïment per poder formar part d'una comunitat.
2. Respecte per la missió de l'Església i les persones que hi estan involucrades.
3. Interès pel moviment missioner i la tasca realitzada.
4. Valoració dels sacraments com a forma de participar en l'Església.
5. Consideració de l'experiència religiosa del cristianisme.

DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES |

COMPETÈNCIA	INDICADORS D'EXERCICI	CRITERIS D'AVUACIÓ
Competència en comunicació lingüística	L'activitat que suggerim com a síntesi del tema proposa treballar un fragment d'una de les cartes de l'apòstol Pau. D'aquesta manera suggerim exercitar-se en l'escolta del relat bíblic, l'exposició dels seus continguts i l'aplicació a la cultura i a les diferents formes de vida social. Així mateix, l'anàlisi d'algunes realitats socials que presentem en aquesta unitat permet l'enriquiment del vocabulari.	1, 5
Competència social i ciutadana	<p>En aquesta unitat ens acostem a la dimensió social de la fe. Es mostra com la fe s'ha de viure en comunitat, superant tota forma d'aïllament o individualisme. En treballar aquesta dimensió social es té en compte també una moral que faci possible el desenvolupament de la solidaritat, de la cooperació, de la llibertat i la justícia i de la caritat.</p> <p>S'incideix també de manera indirecta en la fraternitat universal en tractar el tema de l'evangelització i la missió de l'Església.</p>	2, 3, 4, 5
Competència per aprendre a aprendre	Per mitjà de les activitats de la unitat, es fomenten capacitats com l'atenció, la memòria, el treball en equip, la síntesi, el debat, el comentari de text, la recerca d'informació, la formació d'opinió...	1, 2, 3, 5
Competència en autonomia i iniciativa personal	<p>En estudiar l'Església i les motivacions profundes que la fan possible ens dirigim a la persona concreta en les seves arrels, cercant ressaltar la seva dimensió transcendent. Per això es proposa Jesucrist com a camí que condueix a la Veritat i a la Vida des d'allò que l'Església creu i confessa.</p> <p>En estudiar l'Església, l'alumnat descobrirà que la fe és germen de valors i d'integració social, i suposa una forma peculiar d'estar en el món.</p>	2
Competència en el coneixement i interacció amb el món físic	<p>Conèixer la missió i la raó de ser de l'Església implica que l'alumnat comprèn una faceta important del món que l'envolta.</p> <p>A més a més, entre les nombroses activitats que proposem, n'hi ha algunes que tracten de propiciar la interacció de l'alumnat amb els creients i les comunitats cristianes que l'envolten.</p>	2, 4

UNITAT 07 | ÈTICA I EXPERIÈNCIA CRISTIANA

PLANTEJAMENT

Per què aquells religiosos no se'n van anar d'aquell lloc perillós? Els dos temes següents completaran les raons, els descobriments, que teníem fins ara: el primer contacte amb la religió, el descobriment de Déu, que és amor comunitari, el sentit que té tot això per a l'Església i per a cadascun dels cristians. I a l'últim, afegirem el que significa aquesta vivència en desenvolupar-la en la societat.

En el llibre de 1r de l'ESO incloïem la definició següent: «La moral és el conjunt de normes que cada persona es posa per ser més feliç, amb si mateixa i amb els altres.» Evidentment aquesta definició tenia alguns matisos que ara es veuen ampliat:

- La inclusió de l'ètica: Per què aquesta moral?
- Hi ha una ètica de Jesús?: «Com es pregunta Jesús per què aquesta moral.»
- Com crear ponts amb la societat civil?: «En què podem estar d'acord.»
- Com fer especialment sòlids aquests ponts?: «Anant més enllà d'aquests acords mínims.»

Els religiosos van veure amb claredat que els acords mínims —l'ètica de mínims— (que els veurem en el tema següent) no es complien, i per això van decidir exercir una sèrie d'accions que implicaven jugar-se la vida i apostar per una ètica de màxims. L'enllaç entre el mínim i el màxim està en l'experiència cristiana que han viscut. Tot adquireix sentit llavors.

OBJECTIUS

1. Diferenciar entre ètica i moral, així com comprendre el vincle entre el raonament moral i la generació de normes, entenent que és un procés que comporta reflexió i escolta atenta.
2. Conèixer els fonaments de la dimensió moral de la persona, així com elements de la consciència moral, la llibertat i la recerca voluntària del bé en societat.
3. Conèixer els principis bàsics de l'ètica de Jesús, entenent els seus significats i les seves dimensions.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Ser capaç de comprendre la importància de la dimensió moral de la persona.
2. Saber distingir entre ètiques de mínims i de màxims, comprenent quan són necessàries les unes i les altres.
3. Saber usar els principis bàsics de l'ètica cristiana per elaborar raonaments morals.
4. Explicar el valor de la fe amb obres.
5. Interpretar un fet històric de la fe mitjançant una obra artística.
6. Reconèixer la necessitat de creure en els altres.
7. Identificar, en exemples, missatges de fe.

CONTINGUTS

CONCEPTES

1. Diferències entre ètica i moral.
2. L'ètica de l'amor.
3. L'ètica de mínims.
4. L'ètica de màxims.
5. Valors i antivalors.

PROCEDIMENTS

1. Anàlisi i reconeixement de la moral com quelcom propi de l'ésser humà.
2. Lectura comprensiva i comentari de textos bíblics i no bíblics relatius a la moral i a l'ètica.
3. Anàlisi i comparació de creences, experiències i pràctiques religioses amb el cristianisme.
4. Observació de l'experiència de personatges exemplars.
5. Síntesi dels principals valors que donen resposta a les grans preguntes de l'ésser humà.

ACTITUDS

1. Estima al fet religiós en general.
2. Interès pel diàleg i per l'intercanvi d'opinions. Respecte envers les altres religions.
3. Interès per la resposta d'altres religions als grans interrogants de l'ésser humà.
4. Actitud de tolerància davant testimonis, ritus i signes religiosos.
5. Respecte i estimació a la Bíblia i a altres fonts.
6. Interès per conèixer els textos bíblics.

DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES |

COMPETÈNCIA	INDICADORS D'EXERCICI	CRITERIS D'AVALUACIÓ
Competència en comunicació lingüística	<p>En el tema es practica especialment amb la comprensió lectora i el que significa de representació-interpretació de la realitat. En treballlem especialment: cercar, recopilar i processar informació, així com generar idees, hipòtesis, supòsits i interrogants, especialment en els apartats relacionats amb els dilemes i el discerniment.</p> <hr/> <p>Respecte a l'organització i l'autoregulació del pensament, de les emocions i la conducta, es practica adoptar decisions, formar-se un judici crític i ètic i tenir en compte opinions diferents de la pròpia.</p>	1, 2, 3, 4
Competència social i ciutadana	<p>El tema se centra en el creixement en la decisió moral orientada a la manera de decidir que tenia Jesús. Es mostren casos en els apartats finals en què s'enllaça la dimensió social i les seves connexions amb la benaurança cristiana.</p> <hr/> <p>En el tema també s'expressa aquest enfocament d'una construcció de la ciutadania a partir dels febles, que és la perspectiva de Jesús.</p>	1, 2, 3
Competència per aprendre a aprendre	<p>Les activitats finals de cada apartat estan enfocades a aquesta competència. L'activitat «Considera i fes» hi està directament relacionada en treballar amb una «rutina de pensament» relacionada amb la creativitat i la projecció dels propis somnis.</p>	2
Competència en autonomia i iniciativa personal	<p>En aquesta unitat practiquem amb l'indicador «tenir consciència de les pròpies capacitats i coneixements», especialment de conèixer les potencialitats i les mancances i ser conscients de les pròpies capacitats morals.</p>	1, 2, 3, 6, 7

UNITAT 08 | ÈTICA PER A LA VIDA. ESCOLLIR AMB FUTUR I AMB JUSTÍCIA

PLANTEJAMENT |

En termes clàssics, aquest tema tracta el que es denomina moral social. Per a això, comencem amb qüestions bàsiques d'antropologia.

En el còmic veiem un cas concret i molt actual. Tracta de centrar-se en qüestions d'estil global i moral, aprofundint en afers relacionats amb l'Àfrica, el continent oblidat.

Els religiosos van entendre que el missatge que ells anunciaven tenia molt a veure amb la coherència ètica, però també amb l'actitud divina davant la injustícia. Què faria Déu davant la injustícia? Es protegiria o es quedaria amb els febles? I en la seva experiència van entendre que havien de quedar-se. Fossin quines fossin les conseqüències.

OBJECTIUS |

1. Reconèixer i estructurar idees referides al diàleg sobre el concepte de l'ésser humà (antropologia filosòfica).
2. Reconèixer i estructurar idees sobre la concepció cristiana de la dignitat humana (antropologia teològica).
3. Iniciar temes de moral de la vida humana i problemàtica actual: manipulació genètica i justícia social.

CRITERIS D'AVUACIÓ |

1. Detectar situacions d'injustícia social, empatitzar-hi i raonar com encaixen en el concepte de dignitat humana.
2. Ser capaç de reflexionar sobre el concepte d'ésser humà, percebre la dificultat del tema i aprofundir-hi.
3. Cercar i comparar l'opinió del magisteri de l'Església en aquests temes, a través de la Doctrina Social de l'Església.

CONTINGUTS |

CONCEPTES |

1. Interrogants sobre l'ésser humà.
2. L'ésser humà a imatge i semblança de Déu.
3. La dignitat de la vida humana.
4. Conflictes morals.
5. Consciència personal i decisions en comunitat.
6. L'esperança cristiana.

PROCEDIMENTS |

1. Recerca d'informació en biblioteques i arxius.
2. Comentari i interpretació de textos.
3. Estudi i comprensió dels textos bíblics.
4. Recerca activa d'informació a Internet i ús d'eines digitals.
5. Foment del diàleg i del respecte pel torn de paraula.
6. Aproximació a la realitat quotidiana dels alumnes per mitjà de la música i del cinema.

ACTITUDS |

1. Reconeixement del valor i la dignitat de la vida humana.
2. Agraïment a Déu, el Creador.
3. Respecte i tolerància davant d'opinions diferents de les pròpies.
4. Actitud de valentia i generositat envers els altres.
5. Apreciació del missatge diví en la vida quotidiana.

DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES |

COMPETÈNCIA	INDICADORS D'EXERCICI	CRITERIS D'AVALUACIÓ
Competència en comunicació lingüística	El tema se centra fonamentalment en l'organització i l'autoregulació del pensament, de les emocions i de la conducta, i es practica adoptant decisions, formant-se un judici crític i ètic i tenint en compte opinions diferents de la pròpia.	1, 2, 3
Competència social i ciutadana	<p>El tema comprèn la moral aplicada a qüestions d'actualitat. Es mostren casos en els apartats finals on s'enllaça la dimensió social i les seves connexions amb la benaurança cristiana.</p> <p>En el tema també s'expressa aquest enfocament d'una construcció de la ciutadania partint dels febles, que és la perspectiva de Jesús.</p>	1, 2, 3
Competència en autonomia i iniciativa personal	En aquesta unitat practiquem amb l'indicador «tenir consciència de les pròpies capacitats i coneixements», especialment amb «conèixer les potencialitats i mancances» i ser conscients de les pròpies capacitats morals.	1, 2, 3
Tractament de la informació i competència digital	En aquesta unitat es recomana que els estudiants «passegin» per la xarxa cercant informació en les pàgines de les diverses ONG que treballen a favor de l'ésser humà, des de diferents propostes i àmbits; i que aprenguin a interpretar, usar i aplicar la informació trobada relacionant-la amb els continguts apresos en la unitat.	1, 2, 3

UNITAT 09 | LA VINGUDA DEL SENYOR

PLANTEJAMENT

Aquest tema vol fer una introducció a la realitat del més enllà. Ho fem des de la perspectiva del Regne de Déu, des de l'aquí, però encara no... Això permet donar una visió àmplia de les esperances de l'Església i de com present, futur i més enllà estan interrelacionats a través de l'experiència de Déu.

Mitjançant l'escenari en què es troba el còmic, Bugobe, lloc de martiri per a quatre germans maristes, volem situar l'esperança cristiana com a camí d'alliberament. És, per tant, una esperança activa en l'aquí i en l'ara. Té a veure amb el nostre estil de vida, amb la forma que tenen els cristians de construir el Regne de Déu.

Es proposa una lectura de l'escatologia unida a la comunitat de creients i per a la humanitat completa. A l'últim, es pretén ampliar l'imaginari dels alumnes de Cel i l'Infern, afegint perspectives més actuals i pròximes al seu dia a dia i als seus comportaments.

OBJECTIUS

1. Dominar les característiques bàsiques del Regne de Déu i les seves implicacions personals i socials.
2. Valorar la resurrecció com una cosa positiva, pròxima, que comença en el present.
3. Saber reconèixer les diferents experiències bàsiques i generals de Déu, com a Creador, Salvador i Pare pròxim, que ens fan aprendre què és l'amor.
4. Descobrir que la resurrecció només té sentit unida al camí alliberador en la història, i que no es pot separar com a fenomen a banda de l'experiència de Déu amb nosaltres estimant-nos.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Saber distingir el Regne de Déu com a situació i no com a lloc físic, i ser capaç de vincular Regne de Déu i escatologia cristiana.
2. Comprendre la profunditat dels conceptes de Cel i Infern, per què els cristians els enuncien i no es prescindeix d'ells.
3. Conèixer el sentit de la mort cristiana.
4. Explicar per què Maria és l'esperança dels cristians en l'hora de la mort.
5. Inferir per què la resurrecció de Jesús és la base de la nostra esperança en la resurrecció.
6. Definir en què es basa l'esperança cristiana de la vinguda del Regne.

CONTINGUTS

CONCEPTES

1. La vida de l'Església no acaba en aquesta vida terrestre.
2. L'ésser humà davant la mort.
3. La mort des del cristianisme.
4. La mort i resurrecció de Crist són esperança de vida eterna.
5. El Cel i l'Infern.
6. El Regne aconseguirà la seva plenitud en l'altra vida.
7. El més enllà.

PROCEDIMENTS

1. Estudi de la continuïtat de l'Església en el més enllà i sobre la mort.
2. Anàlisi, a la llum de la fe, del sentit cristià de la mort.
3. Consolidació en què la resurrecció de Crist és la nostra esperança de resurrecció.
4. Anàlisi i comentari de textos bíblics.

ACTITUDS

1. Fe davant la promesa de ressuscitar amb Jesús, ja que Ell va ressuscitar.
2. Confiança en l'amor i misericòrdia de Déu.
3. Alegria perquè viurem feliços per sempre amb Crist en l'altra vida.
4. Col·laboració amb la comunitat cristiana per construir el Regne de Déu.
5. Acceptació de les exigències de Jesús d'ajuda i amor als altres.

DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES |

COMPETÈNCIA	INDICADORS D'EXERCICI	CRITERIS D'AVUACIÓ
Competència social i ciutadana	Es capacita l'alumne per desenvolupar-se com a ciutadà amb un estil humanitzador basat en la proposta del Regne.	1, 2
Competència en autonomia i iniciativa personal	Es reforça la capacitat de discriminar actituds constructives i entorns degradants. D'aquesta manera s'eduquen els criteris de selecció d'opcions personals enfront de la realitat social.	1, 2, 3
Competència en comunicació lingüística	Es potencia l'aprenentatge dels llenguatges metafòrics sobre la teologia escatològica. Es reforça la recerca de nous llenguatges adaptats al context actual. A més a més, es completa la visió de l'esperança després de la mort, donant-li una visió actualitzada i cercant l'experiència personal.	3, 5, 6
Competència cultural i artística	Permetrà acostar-se a les diferents visions de la resurrecció i la mort des de l'art actual.	3, 5, 6